

Kulturen i samhället

Debatten om kulturens roll i samhället har fått sig en rejäl skjuts genom Thomas Idergards redovisning i DN (6/8) av hur den nyliberala tankesmedjan Timbro ser på begreppsparet kommun och kultur/fritid. Skala bort allt utom vård och utbildning! Förbjud kultur- och fritidsnämnder! Så får kommunerna sin ekonomi i balans och underförstått medborgarna det mycket bättre. - Tillåt mig tvivla.

Anders Knappe, ordförande för Sveriges kommuner och landsting (SKL), besvarar inlägget i DN (11/8) och pekar dels på behovet av att skilja på investeringar resp. drift, dels på att mycket i budgeten ändå gäller av staten ålagda uppgifter. När det gäller kultur- och fritid, så är dess ekonomiska andel av helheten relativt liten, och dessutom behövs de för de medborgare som faktiskt inte har så stor plånbok.

Med all respekt för Anders Knappe så tror jag att diskussionen om Idergards artikel behöver breddas än mera. Timbro-tänket har redan farligt stor anslutning bland konservativt lagda moderater. Men även de klassiskt kulturkonservativa har anledning att bäva för Timbros politiska agenda.

Till leda blir vi itutade att endast av staten ålagda uppgifter är de som är viktiga för kommunerna. Dvs. utbildning, vård och omsorg, och då gärna snålt tilltaget i alla fall. Man kan observera, att vår stolta tradition om kommunal självständighet i sin helhet fått vika för ett nyliberalt ideal där styrningsmekanismerna utgår från finansdepartementet. Vad som behövs är istället en fördjupad diskussion om kommunernas roll och huvuduppgifter.

Man undrar över vart sekelgamla reflektioner över vad som utgör 'ett gott samhälle' tagit vägen? Var är diskussionen om närdemokratins värde och om den samhällsmiljö som behövs för att frigöra individens övergripande ansvar för det gemensamma? Och vart tog frågan om kulturmiljöns roll för den självständiga, trygga och kreativa människan vägen? Här har Timbro intet att erbjuda.

Jag tycker att man i högre grad än nu i debatten måste använda distinktioner som SKL själva arbetat med: att skilja på samhällets lagstadgade kärnprocesser, och kommunernas frivilliga kärnprocesser. Till de förra hör naturligtvis lagbunden skola och omsorg. Men helt likvärdig i sak: kommunernas ansvar för de övriga kärnprocesserna i vår strävan att skapa ett värdigt liv för alla medborgare.

Våra frivilliga kärnprocesser omfattar nära nog allt som en kommunal budget reellt faktiskt innehåller. För dessa tenderar de doktrinärt konservativa att blunda. Nog kan man omstrukturera och rationalisera, men att på förhand helt utmönstra allt som är frivilligt som onödigt är med förlov sagt obeskrivligt korkat.

Jag uppmanar alla vänner av kultur, bibliotek, fritid, park, kulturarv och allt annat som hör ett kvalitetssamhälle till : upp till kamp mot Timbro-tänket!

Terry Carlbom
(FP)